

Milloin alentaa rimaa?

Laatijalla on (toivottavasti) selkeät tavoitteet ristikoille. Niiden avulla hän pyrkii ylläpitämään omien ristikoidensa korkean tason. Onko laadinnan aikana tilanteita, jolloin on hyväksyttävää joltakin osin alentaa tavoitetasoa? Omalta kohdaltani löydän ainakin seuraavat tilanteet.

Korkeatasoisten pääkuvalauseiden säilyttäminen. Joskus tuntuu, että onnistuu hienosti yhdessä tärkeimmistä laatijan tavoitteista: löytää mielestään nokkelat ja hykerryttävät pääkuvalauseet. Lauseet kulkevat läpi ristikon, risteävät keskenään eikä sellaisia muista aiemmin ristikoissa nähneensä. Tällöin risteävien sanojen kanssa voi hiukan alentaa tasorimaa, jotta nuo lauseet säilyvät.

Monien teemasanojen sijoittaminen onnistuneesti. Tämä on sukua edelliselle. Mitä useampia teemaan liittyviä sanoja, sen suurempi osa ristikon alueesta on kiinteästi "lukittu". Tämä lukitseminen on usein vaativampi kuin pääkuvalauseiden kanssa. Tällöinkin pieni riman alentaminen muun sanaston kanssa on mahdollinen.

Ristikon vihjeityksessä tulee eteen tilanteita, jolloin joutuu pohtimaan riman alentamista. Niitä on itse asiassa enemmän kuin laatimisen yhteydessä. Laadittaessa on aina se mahdollisuus, että pyyhkii pois

osan valmista laadintaa ja muuttaa sen riman ylittäväksi. Vihjeitettäessä laatija (ainakin minä) harvoin menee muuttamaan laadittua sanastopohjaa eli vihjeet laadi-taan sille.

Laatiessani täyden kolmen pallon vaikeus-tasoista Iltiksen kovista teen säännöllisesti seuraavan rimanalituksen: sijoitan eri puolille ristikkoa noin kourallisen vihjeitä, jotka ovat muuta tasoa helpompia. Tällä yritän auttaa ratkoja ratkonnan alkuun.

Samaa sukua on seuraava. Täyskolmosen vihjeiden vääntämisessä ollaan eräänlaisella ääriajalla. Pitäisi olla riittävän kova, mutta ei liian kova. Monille ratkaisusanoille keksin joukon vihjeitä ja valitsen mielestäni parhaiten sopivan. Joskus tulee liian vaikeita. Silloin alennan hiukan rimaa valitessani.

Vihjeityksen yksi jatkuva haaste on saada mahtumaan yhteen vihjeruutuun kahden ratkaisusanan vihjeet. Joskus nuo kaksi sanaa vaatisivat hyvin vihjeitettynä monta vihjeriviä, kun nyrkkisääntöni on, että tekstivihjeiden pitää mahtua kolmelle riville. Niinpä joskus käy siten, että pitkin hampain lasken rimaa, kun joudun sijoittamaan vihjeeksi esim. NAISIA.

Kuten näistä esimerkeistä toivottavasti käy ilmi, kaikkien eri osatekijöiden kanssa riman pitäminen onnistuneesti huipputasossa vaatii myös jonkun verran tuuria. Tällaisiakin kombinaatioita onneksi näkee varsin usein.

Kaikille nautinnollista juhannusta!

Antti Skyttä

antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetetään ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi